

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 70.

V Ljubljani, v soboto 28. marca 1885.

Letnik XIII.

Vabilo na naročbo.

„SLOVENEK“,

edini slovenski konservativni dnevnik,

nastopi s 1. aprilom drugo četrtletje XIII. leta svojega obstanka. Ob tej priliki vabimo najvljudneje vse prijatelje našega lista, da bi se kolikor toliko podvizali z dopošiljatvijo naročnine, katerim je taista že potekla, kakor tudi z razširjanjem našega lista. Vsak doseđani naročnik pa list najboljše razširja, ako sklene prej ne mirovati, da mu jednega naročnika pridobi.

„Slovenec“ veljá za Ljubljano ne da bi se na dom pošiljal:

Za celo leto	13 gl. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računí 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejeman veljá:

Za celo leto predplačan	15 gl. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Opravništvo „Slovenca“.

Državni zbor.

Z Dunaja, 27. marca.

Severna železnica.

Včeraj se je pričela posebna obravnava o novi pogodbi s severno železnico. Baron Žvegelj je nasvetoval več prememb in v daljšem govoru razvijal vzroke, ki priporočajo novo pogodbo ne pa podržavljenje severne železnice. Tirolski poslanec Zallinger pa je tudi včeraj govoril zoper pogodbo in vnovič stavil predlog, da naj se reč še enkrat vrne odseku, ki naj jo vsestransko pretresa in zlasti prevdarja, bi se li ne priporočalo skrajšati obroka za novo pogodbo. Grof Deim je na to predlagal,

da naj se nasveti barona Žvegeljna pa tudi predlog poslanca Zallingerja izročé železničnemu odseku, ki naj ju popoldne pretresa in v večerni seji poroča zbornici. Ko je prišlo do glasovanja, zahteval je grof Deim, da naj se o njegovem predlogu glasuje prej, kakor o predlogu Zallingerjevem; g. predsednik je dal to na glasovanje, ki se je vršilo ustmeno. Pri tem glasovanju se je s 154 glasovi proti 147 določilo, da se najprej glasuje o predlogu grofa Deima. Dasi je že prvo ustmeno glasovanje pokazalo, da ima desnica večino, je vendar Plener zahteval, da naj se tudi o Deimovem nasvetu glasuje ustmeno. To se je zgodilo in omenjeni predlog je obveljal s 156 glasovi proti 147. Levičarjem se je to tako pokadilo, da so precej po tem glasovanju zapustili zbornico.

Ker pa ni bilo pričakovati, da bi mogel železnični odsek do večera dognati svoj posel, napovedal je g. predsednik prihodnjo sejo namesto na večer še le danes dopoldne, in ko je Schönerer, ki je ostal v zbornici, temu ugovarjal, češ, da bi morala biti po sklepu visoke zbornice prihodnja seja že zvečer, je g. predsednik vprašal zbornico, kdaj naj bo prihodnja seja, in večina je s 146 glasovi proti 7 sklenila, da naj bo prihodnja seja danes.

Na drugi galeriji je bilo včeraj le malo poslušalcev, ker se je bilo vsled burnih dogodkov v prejšnji seji na povelje g. predsednika razdelilo samo 120 kart. Tudi je g. predsednik včeraj zbornici naznanil, da bo brez prejšnjega opomina zaukazal galerije sprazniti, ako poslušalci ne ostanejo mirni.

Tudi danes je bila druga galerija enako prazna kakor včeraj. Obravnava se je pričela z govorom poročevalca Bilinskega, ki je pojasnoval odsekove sklepe, in priporočal, naj se o predlogu Zallingerjevem prestopi na dnevni red. Zoper ta nasvet se je oglasil Zallinger in vnovič zagovarjal svoj predlog ter se laskal manjšini, češ, da se manjšina ne sme pritiskati na steno. Govor njegov vzbudil je velike nevoljo in strmenje na desnici, na levisi pa je bil sprejet z živahno pohvalo. Pa prav dobro

ga je oklepal poročevalec dr. Bilinski, rekši, da naj bi bil g. Zallinger, ki danes tako milo priporoča, da naj se manjšini nikar ne dela sila, prej tudi dejansko to kazal v obrtniškem odseku, čigar načelnik je bil, kjer je pa zmerom s tako silo zavračal in pestil manjšino, da se je moral Bilinski večkrat za-njo potegniti in priporočati milejše ravnanje. (Burni dobro klici!) Ako je Zallinger večini odrekal vestnost, mora poročevalec reči, da večina je gotovo zmerom enako vestno ravnala, kakor manjšina in njen novi voditelj Zallinger. Te besede zbudile so na levisi glasno oporekanje, češ, da levice za Zallingerja ne mara. Glasovanje o predlogu, da naj se o nasvetu Zallingerjevem prestopi na dnevni red, je bilo ustmeno in je bil omenjeni predlog sprejet s 160 glasovi proti 150.

Na to se oglasi Plener in desnici očita, da je silo delala manjšini, ki se vsled tega ne bo vdeležila nadrobne obravnave. Vsi levičarji na to zapusté zbornico, kjer z desnico ostane samo Koroninijev klub pa poslanca Schönerer in Fürnkranz. Schönerer tudi precej poprime besedo in pravi, da bi bila morala levice že prej zapustiti državni zbor, ne pa samo pri tem vprašanju, ter pokazati, da nima nobenega deleža s severno-železniško vlado in severno-železniško večino. Tudi omenja svojega malika, kneza Bismarka, češ, da je njegova misel o podržavljenju železnic velikanska, in da bodo zaradi tega njegovi tukajšnji častitelji slovesno obhajali njegovo sedemdesetletnico. Ko je Schönerer izgovoril, zapustil je tudi on s svojim tovarišem zbornico. Razprava o pogodbi s severno železnico šla je vsled tega urnejše spod rok in je vsled tega upati, da bo reč danes rešena, in da bo poslanecem mogoče jutri (v soboto) oditi dumú na velikonočno praznike.

Na dnevnem redu današnje seje je tudi železnica iz Ljubljane v Kamnik in ni dvoma, da bode sprejeta in dovoljena, ako pride še danes na vrsto.

Pri izhodu levičarjev slišalo se je na drugi ga-

LISTEK.

Aleksander Aleksandrovič Kotljarevskij.

29. septembra 1881 je umrl na Italijanskem v lepi Pizi, glasoviti učenjak Aleksander Aleksandrovič Kotljarevskij. *) Ta dogodaj je razžalostil ves slovanski svet, posebno pa še ruski, kajti ranjki je umrl v najjači možki dobi ter bi bil za slovansko znanost mogel še mnogo storiti, da mu ni smrt pretrgala tako rano niti življenja. Tukaj hočemo opisati v kratkem delovanje tega umnika na znanstvenem polju, pa bomo videli, koliko je Slovanstvo z njim izgubilo.

A. A. Kotljarevski se je rodil leta 1837 v Krjukovem, predmestjem Kremenčuga, ki leži na levem bregu Dnjepra v Poltavski guberniji, ter šteje do 33.000 prebivalcev. Tukaj je živela tudi mati njegova Marija Jakovljeva, vse do svoje smrti leta 1877 v lastni hiši. Mladi Aleksander Aleksandrovič je zvršil početne nauke v rojstnem mestu, a na gimnazijo je prestopil v Poltavi, v tem v povesti proslavljenem mestu, kjer je Peter Veliki l. 1709 sijajno

premagal Karla XII., švedskega kralja. *) Njegovi gimnazijalni drugovi, posebno pa njegova prijatelja, P. S. Jablonovski in V. A. Andruzskij, svedoče, da so se mogle opaziti v bistrosti uma, v vernosti pameti in v ljubezni do naukov že takrat v mladem Kotljarevskem one lepe lastnosti, ki so se kasneje v njegovih književnih delih zrcalile.

Dokončavši izvrstno gimnazijalne nauke prestopi A. A. Kotljarevski na Moskovsko vseučilišče, in sicer v historično-filologično fakulteto, kjer se je posvetil posebno slavistiki. Odkar je postalo v Rusiji Slovanstvo predmet posebnih znanstvenih preiskovanj, razumeva se tamkaj pod imenom slavistike ne samo slovansko jezikoslovje, nego tudi vse druge znanosti, ki se bavijo z vsestranskim poznavanjem Slovanstva. Ta pojem tolmači sam Kotljarevski s sledečimi besedami: „Slavistiki prištevam vse betve znanja, ki nam kulturno življenje slovanskih narodov odkrivajo, po imenu iziskivanje jezika, spomenikov pismenosti in književnosti, starožitnosti, povesti, narodopisa, prava in cerkve, z eno besedo vseh predmetov, ki se tičejo prošle in sedanje prosvete in življenja Slovanov. Obseg slavistike bi se mogel do neke mere omejiti na ožje predmete filologične: ali

kdo nam bode opredelil one meje, za katerimi se končuje radnja in sodelovanje filologa, kjer njegove pomoči ni več treba?“ V tem obsegu se je gojila slavistika na ruskih vseučilišjih tudi pred veliko vseučiliščno reformo l. 1863. A imela je ona za časa, ko je Kotljarevski pohajal Moskovsko vseučilišče, prav odlične zastopnike, od katerih je dovoljno spomeniti J. M. Bodjanskega, veterana slavistike v Rusiji, in Todora Buslajeva. Posebno temu drugemu, od l. 1847 profesorju slavistike na Moskovskem vseučilišču, se imajo učenci njegovi zahvaliti za ono strogo znanstvenost in obsežnost pogleda, katerimi so se privadili v njegovih predavanjih in učenih preiskavanjih. V svojih jezikoslovnih naukih je vpotrebljal Buslajev prisposobljeno metodo Grimmovo, ter je na tej metodi osnoval tudi svojo historično gramatiko ruskega jezika. (Opit istoričeskoj gramatiki ruskago jazika. Moskva 1858. Izdanje III. in IV. ima naslov: Istoričeskaja gramatika rus. jazika), ki po besedah samega Kotljarevskega čini „epoho v svoji stroki“. (Ob izučeni drevnej rus. pismenosti. Filologič. zapiski 1880, str. 167). Buslajev je sledil tudi v tem nemškemu učenjaku, da ni samo jezik, nego tudi celo življenje ruskega naroda, posebno pa njegove starodavne spomenike, vzel za predmet svojih globokih študij. Ni dvojbe, dá je ta primer deloval

*) Pominka po A. A. Kotljarevskem v Kijevu in Rad jugoslovanske akademije. Knjiga LX.

*) „Slovenec“ l. 1883, št. 74.

leriji zopet ploskanje in odobravanje, in reditelj dr. Fanderlik prišel je g. predsednika vprašati, hoče li izhod levičarjev povečati s tem, da se izprazne tudi druga galerija, pa dr. Smolka je vso to reč prezrl in se delal, kakor bi ne bil slišal ropota in vprašanja Fanderlikovega. Poslušalci so toraj ostali na galeriji in se zadržali mirno.

Govor poslanca Obreze v državnem zboru o podržavljenji severne železnice.

Visoka zbornica! Podržavljenje severne železnice pojasnjevalo se je že iz političnega, pravoslovnega in narodno-gospodarskega stališča. Dovolite mi, da tudi kot priprost trgovec v obravnavo posežem. Kot tak moram si staviti dvoje vprašanj ter gledati, da si nanje kolikor se dá, resnično odgovarjam ter sklepam, ali bi se podržavljenje severne železnice izplačalo ali ne, ali naj se ga lotimo ali ne. Vprašamji ste:

Prvič: Koliko je pa prav za prav severna železnica vredna? Koliko velja? Koliko bi morala država za podržavljenje odšteti?

Drugič: Ali se bode severna železnica tudi potem še tako izplačevala, kakor se dandanes, kedar bode že v državnih rokah?

Gospôda moja, to so vprašanja, ki so posebnega pomena in premotriti jih moram!

Na odgovor prvega vprašanja opozoril nas je ekselencija predsednik najvišjega sodnega dvora, vitez Schmerling, ki se je gledé cene tako izrazil, da naj bi se določil poprečni dohodek več let skupaj, kateri naj bi se potem dvajsetkrat povečal, kar naj bi bila dotična glavica.

Povem Vam, da se mi ta ocena prav nič resnična ne zdi, kajti ne ozira se na to, da severna železnica svoje predpravice zgubi in brez predpravice severna železnica vendar ni več toliko vredna, kakor s taistimi. Po mojih mislih morala bi se od kupne glavice odtegniti vrednost predpravice. Tukaj je pa zopet težava pravo vrednost teh predpravice določiti. Kakor malo priporočila vredna se taista tudi gosp. dr. Riegerju dozdeva, bi se vendar pri odkupu težko našel način, ki bi bil ob enem tudi severni železnici všeč, po katerem bi se odločila ta veljava in odkupnina in kakor je severna železnica nam vsem iz njenega prejšnjega življenja znana, smemo se zanašati na to, da bi si dala v slučaju odkupa ceno določiti po zvedenih, na kako sporazumljenje ali pa celo na kako popuščanje pa še misliti ni!

Če je temu tako, sem pa trdno prepričan — in tudi samo po sebi se razumé — da bi se zvedenci prav nič ne pomišljali ravno tisto mnenje izreči, kakor predsednik najvišjega sodnega dvora; temú se je tega nadjati, ker bi lahko nanje vplivale še druge okoliščine, katerih se pri severni železnici po nobeni strani ne manjka.

Dosti o tem, gospôda moja, in prepričani bodite, da ako bi nam zvedenci odkupnino določevali, se-

na duševni razvitek mladega Kotljarevskega in da je on strogemu znanstvenemu pravcu temelj položil že na vseučilišči. Koliko je on ta pravec v ruski naučni književnosti cenil, vidi se iz njegove kasnejše opazke:

„Srečen se more imenovati oni čas, ko so začeli pri nas izučati J. Grimma; v literaturi je bilo gotovo obilje tvarine, popolnoma istovrstne z ono, na temelju, koje je veliki učenjak izvel svojo umetniško zgradbo nemške bajoslovne starine, posebno zgod narodnega bitja ali izvorov tako zvane nižje narodne mitologije. Izučanje „nemške mitologije“ neobhodno privede k поблиžjemu iziskivanju ruske tvarine: pesmij, pripovedek, praznovanja, običajev in obredov, tvarine, katero so sicer tudi poprej rabili, ali niti iz daleč toliko, kolikor je bilo potrebno, pa tudi ne iz pravega gledišča.“ (K voprosu ob obrabotke slav. mitologiji. Speterb. 1872, str. 5.) Ta resnoba naučni pravce, ki je bil zavladal v slavistiki na Moskovskem vseučilišči, obvezal je več tadanjih mladih umov, od katerih je dovoljno spomniti vršnjaka A. Kotljarevskega, N. A. Popova in N. S. Tihonravova, ki so kasneje z obilnimi znanstvenimi članci znamenito obogatili rusko in občno slovansko književnost. Na tih mladih umovih se potrjuje, kar je sploh priznано, da je pravce, ki se jim na vseučilišči dá, navadno odločen za celo njihovo kasnejše delovanje.

(Dalje prih.)

verna železnica ne bode na škodi, ter bi se ji dvajsetkratna veljava njenega povprečnega dohodka od kterege bi se ne odštela veljava predpravice, naravnost priznala. Jaz sem o tem popolnoma prepričan in mislim da sem s tem določil vprašanje o odkupnini severne železnice.

Ostaja mi le še rešitev drugega vprašanja, namreč, ali bi se severna železnica v državnih rokah tudi tako dobro izplačevala, kakor se sedaj ali ne, kar edino bi visoko ceno opravičiti zamoglo. Mislim, da mi ne bo nikdo resno ugovarjal, če pravim jako odločno, da „ne!“ Od tistega trenutka, kedar bi severna železnica državna last postala, prenehala bi se tako dobro izplačevati, kakor se sedaj, kar so na nji zvedenci tudi tako visoko ocenjevali. Upravni stroški bi se povišali, tarifi morali bi se pa na mah znižati.

To je pa ravno vzrok, zakaj da se je že tolikanj peticij vkladalo. Ljudje se hočejo namreč ceneje voziti in tudi blago hočejo ceneje prevaževati. Država bi se taki splošni zahtevi niti upirati ne mogla in kar h krati morala bi znižati tarifne cene. To bi bila pa silna zaušnica dohodkom in veljavi severne železnice.

Pa ne le to. Saj vidimo, gospôda moja, kako se gradé leto za letom železnica za železnico, ki bodo vse s severno železnico tekmovala. Prav nobene dvojbe ni o tem, da se bode tovorstvo na severni železnici boriti moralo s konkurenco ter se bode vsled tega zdatno znižalo in to celo tedaj, ako bi se Donavsko-Odriški kanal ne kopal. Kje pa je pisano, da tega kanala ne bodo nikdar kopali? Jaz mislim ravno narobe, da je namreč vprašanje, kedar da se bode ta kanal kopal, le še od časa odvisno, kajti ideja je jako zdrava, podjetje pa preveč zapeljivo, da bi se še dolgo odlašalo. Kedar bode pa Donavsko-Odriški kanal dovršen, tedaj minuli bodo lepi dnevi Aranžueški za severno železnico.

Iz vzrokov ne morem glasovati za podržavljenje severne železnice, temveč bom glasoval za nadrobno debato, kakor jo je priporočala večina. (Dobro! dobro! na desni.)

o modèrni šoli.

I.

Silovit je boj, ki ga bijeta dandanes krščanstvo in neverstvo. Ta boj se nikakor ni pričel slučajno, dolgo so ga že nameravali nasprotniki naše vere; tudi ni ta boj brez pomena, ampak je zelo važen, da, najvažnejši. Krščanstvu gré tu za obstanek. Sad tega boja bode: ali se ohrani krščanski in sedanjí svetovni red, ali pa pride do socijalnega prevrata.

Najbolj srdit boj pa se suče dandanes okrog šole. Tukaj so postavili nasprotniki svoj glavni delokrog. In umé se lahko zakaj. Pl. Sybel, liberalni pruski poslanec, je rekel v državnem zboru: „Kdor ima v posesti šolo, ta bo pridobil gospodstvo čez svet. Po svojem prepričanju upam, da bode imela država šolo v lasti za zmerom in da bode država gospodovala nad kristijani in prihodnostjo.“

Šola je toraj važna naprava v človeštvu; zanjo ima srce resnični prijatelj domovine, zanjo se poteguje tudi ona temna stranka, ki ruje na skrivnem in spodkopava človeško družbo.

V starih časih imela je cerkev šole v posesti; bila je ona mati in odgojiteljica mladine. Ko pa se je bil porodil liberalizem in postal močan, ni hotel priznati več cerkvi te pravice. Lastiti je začel šolo sebi. Kakor je pa on sploh hotel in še hoče človeštvu iz src izruvatí versko-nravne nazore, tako je hotel in še hoče izpodriniti iz šole vse, kar bi bilo v zvezi z vero. On hoče imeti neverno človeštvo, kajti vera „mori duha“ (Eugen Dupont); če pa hoče to, mora začeti pri mladini.

Deté liberalizma je novošegna država; ta pa je verske šole zbrisala iz svojega načrta ter šolo postavila na podlago materijalizma; stvarila je tako moderne šole, neverne šole. Ne govorimo tu od šole te ali druge države; še manj od šole v Avstriji, ampak od šole sploh, kakor se kaže po celem svetu.

Kako se je Evropa vnela za novo pečene šole. Le šole in šole in zopet šole. To je bila podlaga, porok vse sreče, vse omike, vsega blagostanja. Edini zadržek je bila le cerkev; tedaj proč ž njo, šola mora biti za vse: kristjana, žida in turka, toraj interkofesijonalna, ali z drugimi besedami: brezverna. Obetaló se je, da te šole nam prinesó zlate gradove. Kake obljube so se delale ljudstvu! In na mnozih

krajih se je dalo ljudstvo tudi res preslepiti; zlasti pa ljudski poslanci, ki so z vso vnemo gradiva našali za te nove naprave. Ali plačalo se je to prenačljeno zaupanje jako drago. Obljube so bile sladke pa kratke sanje, nastopila je le prehitro britka resnica. Sad teh šol začel je zoreti. Surovost, samomori, dvoboji, vsakojake nezvestobe itd., kar sledi drug za drugim. Statistika kaže vedno več zločinov. Od kod vse to? Ali mar li niso ti mnogi zločinci hodili v šole? Da; a hodili so v nove brezverne šole. Res slep mora biti, kdor bi ne videl pogubnih nasledkov. In vendar kako je n. pr. v Belgiji, na Francoskem in še kje?

Zadnji čas je, da se spodmakne šoli liberalna podlaga ter se spet na verno podlago postavi. Cerkev je poojstrila toraj boj za šole in se je začela povsod za-nje potegovati. Ona vidi, da je treba napeti vse sile, ako hoče imeti kaj vspeha. Kako se boré v Belgiji za šole? V Avstriji je vlada na zahtevanje škofov sama prijenala ter dala cerkvi več oblast pri odgoji; komu še ne doné v ušesih krasne besede prerano umrlega Rudigiera; komu je neznan glas škofa v Budjevicah? Na Nemškem se je oglašil pred kratkim skušeni vodja katoličanov Windthorst ter rekel: Če se ne neha država zoper cerkev očitno bojevati (kar pa ni upati), ne bode boj nikakor ponehal, vnel se bode še silneje — boj za šolo; bojevalo se bode zato, ali hoče država priznati cerkvi pravice, ki jih ima do šol ali ne. On pravi, da si država lasti šole kot kak monopol. Ali on obljubuje, da se proti takemu absolutizmu ne bodo uprli samo katoličani, ampak tudi verni protestanti. In glejte, že je prišel prvi glas od strani protestantske. Oglasila se je pred dobrim mesecem hanoverska evangelijska sinoda ter zahteva, da se povrne cerkvi nastavna pravica, ki jo ima pri vzgoji mladine. Se vé, da bode padlo liberalno časnikarstvo na to pravično izjavo in jo razvispalo kot „srednjeveško nazadnjaštvo“.

Pričakovati je toraj v kratkem, da se vname vnovič srdit boj za šolo. Naj toraj tudi „Slovenec“ ne molči o tej stvari. Prinesel bo vrsto člankov, ki bodo odkrili, kaj nameravajo liberalni načelniki s šolo. Oni zahtevajo trojno:

1. Naj se odstrani vsako nadzorstvo duhovnikov in cerkve.
2. Vse dogmatične resnice naj se odpravijo iz šol; šole naj so „confessionslos“.
3. Več vednosti je treba vpeljati vanje.

To trojno zahtevajo liberalni možje. Skušali bomo dokazati, kako kratkovidni so ljudje, ki morejo goreti za taka pogubna načela. Ozirali se bomo najbolj na ljudske šole. Kajti liberalizem steguje svoje roke posebno po teh. Lažje mu je pridobiti si mehko otroško srce, kot vernega mislečega mladeniča.

Važnost imajo take razprave gotovo veliko. Škof Ketteler je dejal leta 1862: Ni ga važnejšega vprašanja, kot vprašanje o šoli. Zato bi bilo napačno, ko bi molčali in ne povzdignili glasu za ono napravo, na kateri sloni prihodnost človeštva.

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. marca.

Notranje dežele.

V *postaniški zbornici* na Dunaji so poojstrili hišni red, da se zabranijo škandali, ki si jih je galerija v poslednjem času na dnevni red zapisala. Predsednik, dr. Smolka, sklical je na sejo oba podpredsednika, zapisnikarje in reditelje te so sklenili: 1. Za galerijo se bode v bodočnosti le toliko listov (vstopnic) izdalo, kolikor je sedežev; da bi stal na galeriji, ne bo dobil nihče več vstopnice. Sedežev je na galeriji 144, vstopnic se bode pa navadno izdajalo po 120, ostale pridržale se bodo na razpolaganje poslancem. Do sedaj izdajalo se je za galerijo po 500 vstopnic. 2. Služabnikom po galeriji se je strogo zaukazalo, nemirneže pri prvem neredu iztirati. 3. Ako bi galerija služabnikov ne hotla ubogati, naj služabniki pošljejo po redarje, ki bodo od slej na dalje zunaj dvorane pripravljene čakali. Ta sklep proglasili so takoj veljavnim in ga je dr. Smolka na 26. t. m. v državnem zboru objavil. Hvala Bogu, rekel bo vsakdo, komur je na tem ležeče, da se državni zbor ne spremeni v žganjarsko beznico, kjer bi neotesana galerija poslance po svoji volji strahovala.

Carinski odsek državnega zbora se je posvetoval o carini, ki naj bi se na kmetijske pridelke iz inostranstva v Avstrijo vpeljane naložila in so sklenili naslednje nastavke, kateri pridejo v eni bo-

Dunajska borza.

(Telegrafovno poročilo.)

28. marca.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82	gl.	45	kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	82	"	80	"
4% avstr. zlata renta, davka prosta	107	"	85	"
Papirna renta, davka prosta	97	"	70	"
Akcije avstr.-ogerske banke	864	"	—	"
Kreditne akcije	297	"	40	"
London	124	"	45	"
Srebro	—	"	—	"
Ces. cekini	5	"	82	"
Francoski napoleond.	9	"	82	"
Nemške marke	60	"	70	"

Razglas.

(2)

Stolp farne cerkve v Železni Kapli se bo meseca junija s ploščami pokril, toraj imajo dotični krilci svoje ponudbe za ☐ meter do

15. aprila t. l.

cerkvenemu predstojništvu predložiti.

Cerkveno predstojništvo v Železni Kapli

21. marca 1885.

Simon Muden,
župnik.

Zobozdravnik SCHWEIGER

z Dunaja

(4)

stanuje „Pri Maliču“

v II. nadstropji, soba št. 23 in 24.

Ordinira vsak dan od 9.—1. in od 2.—5. ure popoldne.

Vse operacije, kakor jih današnji čas zahteva, izvršujejo se hitro in točno.

Telegrami.

Dunaj, 28. marca. Kardinal-nadžkof Schwarzenberg je danes o polnoči umrl.

Dunaj, 27. marca. Cesar je potrdil budget za leto 1885. Pogodba s severno železnico sprejeta s 159 proti 148 glasovi. Ravno tako sprejele so se v tretjem branji postava o kongruji, o dinamitu in socialistih. Poslanci odhajajo na praznike.

Dunaj, 37. marca. Stotnika generalnega štaba barona pl. Potier des Echelles, ki je bil ob enem glavni vrednik vojaškega časnika „Oesterr. milit. Zeitschrift“, so prijeli in zaprli. Senzacija velika, vzrok neznan, mož povsod priljubljen.

Opava, 27. marca. Ponoči na 27. t. m. vneli so se plini v jamah Ornavskega rudarskega društva in je 56 ljudi pobitih.

Petrograd, 28. marca. Rusija angleških predlogov gledé določitve državne meje v Afganistanu ne bo sprejela, in je skušala najhitreje parnike angleške trgovinske mornarice pokupiti, pa so jo Angleži sami prehiteli.

London, 28. marca. Spodnja zbornica je sprejela egiptovsko finančno pogodbo z 294 proti 246 glasovi.

London, 28. marca. „Times“ pravi, da da je ruska vlada zavkazala zbiranje 50.000 vojakov pri Baku, kavkaške guvernerje je pa na vojni zbor sklicala.

Tujci.

26. marca.

Pri **Maliču:** Marija Ohr, z družbo, iz Pirmasanza. — S. Steinharter, trgovec, iz Maribora. — A. Schmidt, trgovec, z Dunaja. — Karol Gregorutti, enoletni prostovolec, iz Celoveca.

Pri **Slonu:** Pürker pl. Pürkheim, e. k. FZM., iz Grada. — Oskar Treumann, trgovec, iz Bamberga. — Kulka, trgovec, in Oskar Dietrich, fabrikant, z Dunaja. — Kovač, trgovec, iz Inomosta. — Josip Costa, trgovec, iz Trsta. — Franc Fischer, hišni posestnik, iz Kamnika.

Pri **Južnem kolodvoru:** Dr. Hermann, z Dunaja. — Adolf Pürker, tovarniški ravnatelj, s soprogo, iz Kreuta.

Pri **Virantu:** Franc Zasula, rud. uradnik, s sinom, iz Idrije. — Šušteršič, posestnik, iz Toplice.

Umrli so:

24. marca. Ana Mikolič, usmiljena sestra, 35 let, Kravja dolina št. 11, sušica.

V bolnišnici:

24. marca. Miklavž Nardelli, občinski sluga, 33 let, vodenica. — Barbara Blažič, gostija, 81 let, Marasmus. — Alojzij Steblaj, sobni mazač, 38 let, Tuberculosis. — Gabrijel in Franc Biloviez, delavčeva sina, prvi 1/2 ure drugi 11 ur, oba zaradi oslabljenja moči. — Marija Biloviez, delavčeva žena, 33 let, Jutermitens caehexie. — Marija Korošič, gostija, 60 let, Marasmus. — Andrej Žabnikar, gostač, 79 let, Marasmus.

Izdajatelj in odgovorni vrednik **Jožef Jertč.**

Priporočilo.

Za prihajajočo

pomladansko sezono

priporoča podpisana trdka svoje bogato in raznovrstno zalogo francoskega in angleškega blaga najnovjše mode, izdeluje obleko po najmodnejšem in najrazličnejšem kroji ter jako solidno in po zmerni ceni.

S spoštovanjem

(1)

F. Casermann.

Umetne

(2)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovjšem amerikanskem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradskega mostu, I. nadstropje.

Franc Christofov

(3)

leskeči lak za tlak po sobah brez duhu,

tudi se takoj posuši.

Se vsled svojih dobrih lastnosti in zaradi svojega lahkega dela posebno priporoča tistemu, kdor si hoče sam tla položiti (lakirati). Dobi se v raznih barvah, ter pokrije tlak kakor vsaka oljnata barva, ali pa le samo leskeč brez vsake barve.

Uzorni namaz in poduk za rabo dobiva se po zalozah.

Franc Christof,

Berolin in Praga,

izumnik in edini izdelovatelj pravega leskečega laka za tlak po sobah.

Edino pooblaščenca zaloga za Ljubljano in okolico pri Jan. Luckmannu.

Izvrsten méd

(garantiran pitancec)

v plehastih škatljah po 5 kil (kilo po 60 kr.), škatlja 30 kr., se dobiva proti poštnemu povzetju ali pa proti gotovi plači pri

OROSLAVU DOLENCU,

(5) svečarji v Ljubljani.

Prodaja zemljišč.

V Volmanovem gradu v Kandiji pri Novem mestu prodajale se bodo takoj po praznikih, to je, od 7. aprila počenši, vsa k gradu spadajoča zemljišča posamezno ali skup s prav vgodnimi pogoji.

Kimetovalcem, kateri se hočejo tu naseliti, imajo prav lepo priliko si večje ali manjše zemljišče pridobiti, skupno ležeče in blizo mesta.

Več o tem pové lastnik Volmanovega grada v Novem mestu. (3)

Na umetne cvetlice,

ki se od pravih naravnih tudi za las ne ločijo, usojam si opozarjati prečast. duhovščino, da jih imam silno krasno in bogato zalogo. Pri meni dobivajo se različne ponarejene cvetlice in zelišča, natanko naravnim podobne. Vse gospode prijateljce cvetlice prijazno vabim naj se v mojem stanovanju na lastne oči prepričajo o dovršenosti tukajšnjih izdelkov. Ob enem čutim pa jako prijetno dolžnost vsem doseđanjim gospodom, ki so pri meni cvetlice za cerkev naročili, najtopleje zahvalno izreči, združeno s prošnjo da me še nadalje počasté s svojim zaupanjem.

Z odličnim spoštovanjem

Gerti Nekrep

v Špitalskih ulicah št. 9

v I. nadstropji.

(3)

Semena.

Velikansko peso, nemško in domačo deteljo, vsake vrste travo, Kasseljski kaps, Ribniški krompir in fižol itd. priporoča po naj nižji ceni

IVAN PERDAN

v Ljubljani.

(4)

Tisk „Katoliške“ Tiskarne v Ljubljani.